

Hoe jammer dat onze zuiderburen dien kostbaren pand niet naar waarde wisten te schatten !

Hoe ongelukkig, dat de fransehe koningen dien schoonsten perel hunner kroon lieten verloren gaan !....

Maar de wijven regeerden in Frankrijk en dewijl heldaftige zeelieden duizend gevaren trotsten om Frankrijks roem en rijkdommen te vergrooten, terwijl moedige burgers en edellieden voor de bevolking van het nieuwe vaderland zorgden, daecht de koning aan niets anders dan aan jaichtpartijen, feesten en brasserijen. Ofwel hij ging oorlogen in de naburige landen, om aldus aan heerschzuchtige ministers den tijd te laten het land meer en meer te onderdrukken. En, terwijl zeelieden en matroozen, die honger en gebrek leden, te vergeefs om hulp sneekten, koecht de plichtvergeten vorst kasteelen en diamanten voor zijne bijzitten en hij betaalde vette jaarwedden aan zijne laffe vleiers en aan de wulpsehe gezellen zijner braspertijen.

Later schrijft men den ondergang der volkplanting toe aan de strengheid van het klimaat en aan den verren afstand : men lastert Gods lieve schepping, om de zondige onverschilligheid van eenen verblindden vorst te verontschuldigen !

De moedige Jaak Cartier keerde terug naar Frankrijk, om rekening te geven over zijne zending, en den 19 mei 1535 vertrok hij nog eens, ditmaal aan het hoofd van drie schepen, onder wiens bemanning men een groot getal edellieden telde.

Aan het eiland Anticosti gekomen, herkenden de twee wilden — die het schip niet verlaten hadden — de streek, en dank aan hunne uitlegingen kwam de kleine vloot den 1 september aan de monding van den breedten en prachtigen St-Laurentiusstroom.

Daar ontmoette hij vier booten, bestuurd door wilden die op deze plaats kwamen jagen en visschen. Die lieden woonden hooger op, in een slaeh van verschanste dorp, „ Canada „, welk zijnen naam aan de gansche streek heeft gegeven.

Cartier vaarde immer vooruit en ontdekte de zoogezegde stad Canada, alsook het vruchtbaar en heden zoo vermaarde eiland Orléans, welk hij Bacchus-eiland noemde, omdat het veel wilde wijndruiven voortbrengt. De inboorlingen kwamen vrede maken met hem, brachten hem allerlei vruchten, groentens en wild en bewezen hem de grootste diensten.